

JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS 2016 (X 1.000)

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-16		31-12-15	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)	176.116		151.645	
Financiële vaste activa (2)	796		1.077	
Totaal vaste activa		176.912		152.722
Vlottende activa				
Vorraden (3)	45		42	
Onderhanden projecten	90		163	
Vorderingen (4)	11.180		11.585	
Liquide middelen (5)	85.005		110.553	
Totaal vlottende activa		96.320		122.343
Totaal activa		273.232		275.065
PASSIVA		31-12-16		31-12-15
	€	€	€	€
Eigen vermogen (6)		194.507		199.737
Voorzieningen (7)	11.126		10.002	
Kortlopende schulden (9)	67.599		65.326	
		78.725		75.328
Totaal passiva		273.232		275.065

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016 (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen OCW (9)	180.380	181.787	175.457
Collegegelden (10)	52.216	51.420	50.676
Baten werk in opdracht van derden (11)	18.253	18.450	18.335
Overige baten (12)	9.130	6.925	9.582
Totaal baten	259.979	258.582	254.050
Lasten			
Personele lasten (13)	198.903	193.221	177.339
Afschrijvingen (14)	19.122	18.761	16.805
Huisvestingslasten (15)	11.682	11.133	11.153
Overige lasten (16)	35.487	29.888	30.561
Totaal lasten	265.194	253.003	235.858
Saldo baten en lasten	-5.215	5.579	18.192
Saldo financiële baten en lasten (17)	225	264	315
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-4.990	5.843	18.507
Vennootschapsbelasting (18)	240	253	517
Resultaat	-5.230	5.590	17.990

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2016 (X 1.000)

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat	-5.230		17.990	
Afschrijvingen (14)	19.122		16.805	
Mutaties voorzieningen (7)	1.124		2.600	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Voorraden (3)	-3		2	
- Onderhanden projecten	73		141	
- Vorderingen (4)	405		1.382	
- Kortlopende schulden (8)	2.273		-1.734	
		17.764		37.186
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa (1)	-43.593		-26.551	
Desinvesteringen materiële vaste activa (1)	-		13	
Investerings financiële vaste activa (2)	225		-37	
Desinvesteringen financiële vaste activa (2)	56		56	
		-43.312		-26.519
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing en vrijval langlopende schulden		-		-2.450
Mutatie liquide middelen		-25.548		8.217
Beginstand liquide middelen	110.553		102.336	
Mutaties liquide middelen	-25.548		8.217	
Eindstand liquide middelen		85.005		110.553

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

Stichting Avans, statutair gevestigd te Tilburg (KvK 41104408), heeft ten doel:

- het bevorderen en het verzorgen van hoger beroepsonderwijs;
- het bevorderen van de persoonlijke en maatschappelijke vorming van de studenten.

Continuïteit

Bij het opstellen van de jaarrekening is uitgegaan van de veronderstelling dat de continuïteit van Stichting Avans is gewaarborgd.

Groepsverhoudingen

Avans Hogeschool te Tilburg behoort tot Stichting Avans en staat aan het hoofd van de groep. De jaarrekening van Avans Hogeschool is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Avans gevestigd in Tilburg.

Consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens van Stichting Avans opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen waarop Stichting Avans een overheersende zeggenschap kan uitoefenen. Stichting Avans kan overheersende zeggenschap uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten. De groepsmaatschappijen waarop Stichting Avans een overheersende zeggenschap kan uitoefenen, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Consolidatie van de 100%-deelnemingen heeft plaatsgevonden volgens de integrale methode onder eliminatie van intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de groepsmaatschappijen.

Stichting Avans heeft een 50%-belang in Stichting Juridische Hogeschool Avans-Fontys, gevestigd in Tilburg. Dit belang is proportioneel geconsolideerd onder eliminatie van intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden.

De rechtspersonen die in de consolidatie betrokken zijn, betreffen:

- Avans Contractactiviteiten B.V., Tilburg (100% deelneming van Stichting Avans), KvK 20097710
- Avans Hogeschool B.V., Tilburg (100% deelneming van Avans Contractactiviteiten B.V.), KvK 20097716

- Avans Hogeschool PRL B.V., Breda (100% deelneming van Avans Hogeschool B.V.), KvK 52781062
- Avans Hogeschool MB B.V., Breda (100% deelneming van Avans Hogeschool B.V.), KvK 52780090
- Instituut Scire B.V., Zeist (100% deelneming van Avans Hogeschool B.V.), KvK 30197643
- Stichting Juridische Hogeschool Avans-Fontys, Tilburg (50% deelneming van Stichting Avans), KvK 18072152

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Avans en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van inzicht toegelicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het College van Bestuur van Stichting Avans zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het College van Bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De hieronder vermelde grondslagen zijn eveneens van toepassing op de enkelvoudige jaarrekening.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Voor zover omrekening uit vreemde valuta relevant is, geschiedt dit naar de koerswaarde op transactie-c.q. balansdatum.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. In vergelijking met voorgaand jaar heeft wel een schattingswijziging plaatsgevonden met betrekking tot de voorziening voor langdurig zieken; de kans dat een zieke medewerker daadwerkelijk 2 jaar ziek blijft is op grond van historische data aangepast van 20% naar 15%. De financiële impact van deze schattingswijziging is toegelicht bij de toelichting op de voorziening langdurig zieken.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijving geschiedt op lineaire basis naar rato van de verwachte economische levensduur. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen.

De verkrijgingsprijs van de, van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verworven, gebouwen en terreinen betreft de 'brutodeelnamesom OKF' die aan dit ministerie is betaald

voor het verwerven van het economisch claimrecht op de gebouwen. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De gebouwen worden gewaardeerd met behulp van de componentenbenadering. Dat wil zeggen dat zij opgesplitst zijn in twee componenten, te weten de gebouwen en de installaties. De afschrijvingen voor de beide componenten worden onafhankelijk van elkaar bepaald. Groot onderhoud aan beide componenten wordt geactiveerd en verhoogt daarmee de boekwaarde van de componenten. Daarbij geldt dat dit onderhoud levensduurverlengend of waardeverhogend is.

Op activa in bestelling en nieuwbouw in aanbouw wordt pas afgeschreven nadat deze in gebruik zijn genomen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten kan worden uitgebracht, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen van deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Avans Hogeschool in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellig voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Vorderingen

De onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen betreffen termijndeposito's, verstrekte leningen en borgstellingen met een looptijd langer dan 12 maanden. De financiële vaste activa worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde en

vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Indien daarvoor aanleiding bestaat, wordt een voorziening gevormd.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door Stichting Avans wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 2% (2015: 2%).

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Bij financiële vaste activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de marktwaarde. Indien en voor zover deze marktwaarde in een volgende periode toeneemt, dienen de voorheen opgenomen bijzondere

waardeverminderingverliezen te worden teruggenomen tot maximaal de (geamortiseerde) kostprijs die zou zijn bepaald als geen sprake zou zijn geweest van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

Voorraden

De opgenomen voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs en, indien van toepassing, onder aftrek van de waardevermindering wegens incourantheid.

Onderhanden projecten

Voor de projecten waarbij de winst op de reeds verrichte prestaties op verantwoorde wijze kan worden bepaald, wordt de winst aan het boekjaar toegerekend naar de mate waarin de verrichte prestaties hun aandeel hebben gehad in het totaal van de voor het project te verrichten prestaties. De voortgang van projecten wordt bepaald op basis van de werkelijke start- en einddatum van projecten. Als de winst niet op verantwoorde wijze kan worden bepaald, wordt deze winst verantwoord in het boekjaar waarin het project wordt opgeleverd.

Voorzoningen voor verwachte verliezen worden genomen in de periode waarin komt vast te staan dat er sprake is van verliesgevende projecten en worden in mindering gebracht op de post onderhanden projecten. Verder zijn op de post onderhanden projecten de gedeclareerde termijnen en vooruitontvangen betalingen in mindering gebracht. Gedeclareerde termijnen die de waardering van een individueel project overtreffen, worden als passiefpost onder de kortlopende schulden opgenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzoningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en deposito's met een looptijd van maximaal twaalf maanden. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het College van Bestuur is aangebracht.

Voorzoningen

Voorzoningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzoningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzoningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De onder dit hoofd opgenomen voorzoningen hebben geen betrekking op de specifieke activa; zij worden gevormd voor verplichtingen en risico's die samenhangen met het bedrijfsgebeuren.

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in de jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en verplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Operationele leasing

Stichting Avans heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij Stichting Avans liggen. De verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De verschillen tussen de begroting en de werkelijke cijfers worden in het bestuursverslag verklaard.

Verantwoording baten

Baten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

De geormerkte rijksbijdragen worden in de jaarrekening als baten verantwoord indien ten laste van de betreffende rijksbijdrage lasten zijn verantwoord. Indien er geen lasten verantwoord zijn en er nog sprake is van een nog te besteden geormerkte rijksbijdrage, dan wordt deze rijksbijdrage als kortlopende schuld verantwoord.

Overige baten

Overige baten bestaan met name uit subsidies, detachingsopbrengsten en overige baten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikname afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting Avans heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door Stichting Avans. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2016 is 96,6%.

Het ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom is destijds een herstelplan opgesteld om de financiële situatie binnen vijf jaar te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandse Bank, de toezichthouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

- Zolang de dekkingsgraad lager is dan 105% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.
- Het beleggingsbeleid is aangepast, waardoor het beleggingsrisico lager is.

In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP bijvoorbeeld korten op de pensioenen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het bedrijfseconomische resultaat voor belastingen van activiteiten en projecten die onder de vennootschapsbelastingplicht vallen, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belasting-schulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief. Het toepasselijk belastingtarief is 20%-25%. Het effectieve belastingtarief is -/ 4,8% (2015: 2,8%). Het effectieve belastingtarief wijkt af van het toepasselijke belastingtarief, omdat enkel de activiteiten van Avans Contract-activiteiten B.V. en haar deelnemingen voor de vennootschapsbelasting belastingplichtig zijn.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA (X 1.000)

De mutaties van de materiële vaste activa zijn in het volgende schema samengevat.

	Terreinen en terreinvoorzieningen	Nieuwbouw in aanbouw	Gebouwen	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€	€
Aanschafwaarde 01-01-2016	15.443	2.882	216.009	53.992	288.326
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2015	-970	-	-103.550	-31.557	-136.077
Egalisatierekening subsidies	-	-	-604	-	-604
Boekwaarde 01-01-2016	14.473	2.882	111.855	22.435	151.645
Mutaties 2016	-	-15.523	15.523	-	-
Investerings	1.712	22.245	5.850	13.786	43.593
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	-	-	-5.030	-5.030
Afschrijvingen*	-195	-	-10.393	-8.609	-19.197
Afschrijvingen desinvesteringen**	-	-	-	5.030	5.030
Vrijval egalisatierekening subsidies	-	-	75	-	75
Mutaties gedurende het boekjaar	1.517	6.722	11.055	5.177	24.471
Aanschafwaarde 31-12-2016	17.155	9.604	237.382	62.748	326.889
Cum. afschrijvingen t/m 2016	-1.165	-	-113.943	-35.136	-150.244
Egalisatierekening subsidies	-	-	-529	-	-529
Boekwaarde 31-12-2016	15.990	9.604	122.910	27.612	176.116

* De afschrijvingen bij terreinen en terreinvoorzieningen hebben betrekking op de terreinvoorzieningen van parkeerterreinen.

** Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre volledig afgeschreven inventaris (boekwaarde is nihil) nog in gebruik is. Indien deze niet meer in gebruik is, worden de cumulatieve aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen hiervoor gecorrigeerd.

Afschrijvingspercentages:

Terreinen	0,00%
Terreinvoorzieningen	6,67%
Gebouwen	3,33%
Installaties	6,67%
Verbouwingen	20,00%
Meubilair	10,00%
Xplora-meubilair	14,29%
Onderwijsapparatuur	20,00%
ICT	33,33%
Overige inventaris	10,00%

Ozb- en verzekerde waarde gebouwen en terreinen (x 1.000)

	Bedrag €	Peildatum	
Ozb-waarde gebouwen en terreinen	81.157	01-01-16	Breda
Ozb-waarde gebouwen en terreinen	35.785	01-01-16	's-Hertogenbosch
Ozb-waarde gebouwen en terreinen	14.870	01-01-16	Tilburg
Totaal Ozb-waardes	131.812		
Verzekerde waarde gebouwen	205.632		

2. FINANCIËLE VASTE ACTIVA (X 1.000)

	31-12-16	31-12-15
	€	€
Termijndeposito's	0	250
Verstekte leningen	548	604
Borgstelling ministerie OCW	186	186
Overige borgstellingen	62	37
	796	1.077

De opgenomen financiële vaste activa hebben alle een looptijd langer dan een jaar.

Verstekte leningen

	Bedrag lening	Uitgeleend	Aflossingen	Rente-	Resterende
	31-12-2016	2016	2016	percentage	looptijd
	€	€	€	%	jaren
Lening aan Bress	20	-	20	0%	2
Hypothecaire lening aan Bress	528	-	36	2,5%	15
Totaal leningen u/g	548	-	56		

De lening aan Stichting Bredase Studenten Sportvereniging (Bress) betreft een renteloze lening met een hoofdsom van € 200.000 en een looptijd van tien jaar. Aflossing heeft voor het eerst plaatsgevonden op 1 augustus 2009. De lening is verstrekt vanuit het privaat eigen vermogen.

De hypothecaire lening aan Stichting Bredase Studenten Sportvereniging (Bress) betreft een lening met een hoofdsom van € 720.000, een looptijd van twintig jaar en een rentepercentage van 2,5%. Aflossing heeft voor het eerst plaatsgevonden op 30 september 2012. De schuldenaar heeft het recht om te allen tijde het bedrag van de lening geheel of gedeeltelijk boetevrij af te lossen. De lening is verstrekt vanuit het privaat eigen vermogen.

Borgstelling ministerie OCW

Als onderdeel van de liquidatie van Stichting Waarborgfonds HBO hebben alle hbo-instellingen een borgstelling afgegeven aan het ministerie van OCW. Het aandeel van Avans in de borgstelling bedraagt € 186.000. Deze borgstelling zal naar verwachting over maximaal zeven jaar worden terugbetaald en kent geen rentevergoeding.

Overige borgstellingen

Als gevolg van het afsluiten van diverse huurcontracten heeft Stichting Avans borgsommen betaald aan verhuurders. Zodra de huurcontracten worden beëindigd, ontvangt Stichting Avans deze borgsommen.

3. VOORRADEN (X 1.000)

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Gebruiksgoederen	45	42
Totaal voorraad	45	42

De voorraden gebruiksgoederen bestaan hoofdzakelijk uit leermiddelen.

4. VORDERINGEN (X 1.000)

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Debiteuren	6.535	6.007
Vorderingen op studenten	467	354
Belastingen en premies sociale verzekeringen	34	1.106
Overige vorderingen	70	52
Overlopende activa	4.074	4.066
Totaal vorderingen	11.180	11.585

De post debiteuren is verminderd met de voorziening dubieuze debiteuren, zijnde € 255.000 (2015: € 241.000). Onder de post vorderingen op studenten is een voorziening dubieuze studentdebiteuren opgenomen van € 359.000 (2015: € 332.000).

Onder de post belastingen en premies sociale verzekeringen is eind 2015 de verwachte teruggave opgenomen inzake de btw-restituties (pro rata) 2012-2015 ad € 1.106.000, welke in 2016 volledig is afgewikkeld. Vanaf 2015 wordt de pro-rata meegenomen in de maandelijkse btw-aangiften, waardoor alleen de maand december 2016 nog te vorderen is per jaareinde.

Onder de kortlopende vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

5. LIQUIDE MIDDELEN (X 1.000)

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Termijndeposito's	59.502	84.204
Bankrekeningen	25.498	26.347
Kassen	5	2
Totaal liquide middelen	85.005	110.553

Onder de post bankrekeningen zijn drie bankgaranties opgenomen voor een totaalbedrag van € 544.000 (2015: € 322.000). Over de overige tegoeden op bankrekeningen kan direct worden beschikt.

6. EIGEN VERMOGEN (X 1.000)

Toelichting op eigen vermogen

Het geconsolideerde eigen vermogen is gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen. Voor een toelichting op het eigen vermogen wordt dan ook verwezen naar de toelichting op het enkelvoudige eigen vermogen.

7. VOORZIENINGEN (X 1.000)

De mutaties van de voorzieningen zijn in het volgende schema samengevat.

	Mutaties				
	Stand 01-01-2016	Dotatie 2016	Onttrek- kingen 2016	Vrijval 2016	Stand 31-12-2016
	€	€	€	€	€
Wettelijk wachtgeld	3.823	3.535	1.349	1.172	4.837
Bovenwettelijk wachtgeld	2.206	1.285	337	264	2.890
Collectief wachtgeld	64	2	29	-	37
Ambtsjubilea	985	526	132	135	1.244
Langdurig zieken	932	791	628	256	839
Overige personele voorzieningen	1.678	103	608	-	1.173
Latente belastingen	11	-	-	8	3
Overige	303	21	172	49	103
Totaal voorzieningen	10.002	6.263	3.255	1.884	11.126

Looptijd voorzieningen:

	Onderverdeling saldo 31-12-2016		
	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
	€	€	€
Wettelijk wachtgeld	3.467	1.370	-
Bovenwettelijk wachtgeld	723	1.655	512
Collectief wachtgeld	23	14	-
Ambtsjubilea	192	861	191
Langdurig zieken	376	463	-
Overige personele voorzieningen	75	604	494
Latente belastingen	3	-	-
Overige	20	83	-
Totaal	4.879	5.050	1.197

Voorziening wettelijk wachtgeld

Deze voorziening is bestemd voor toekomstige lasten uit hoofde van wettelijke wachtgeld. De totale wettelijke werkloosheidslasten van de medewerkers die na 2007 werkloos zijn geworden, worden op basis van de gegevens in de beslisbrief UVW voorzien voor de duur van de wettelijke werkloosheid. De verplichting is contant gemaakt tegen 2% (2015: 2%).

Voorziening bovenwettelijk wachtgeld

Deze voorziening is bestemd voor toekomstige lasten uit hoofde van bovenwettelijke wachtgeld. Naast de wettelijke werkloosheidsuitkering kent het hbo nog een Bovenwettelijke Werkloosheidsuitkering. De voorziening wordt berekend als de contante waarde van de maximale verplichting aan personeelsleden die ontslagen zijn. De verplichting is contant gemaakt tegen 2% (2015: 2%).

Voorziening collectief wachtgeld

Deze voorziening is bestemd voor toekomstige lasten uit hoofde van collectieve wachtgeld. Het collectief wachtgeld bestaat uit uitkeringsgerechtigden van voor 1996. De uitkeringslasten van deze groep uitkeringsgerechtigden worden collectief gedragen door alle hbo-instellingen. De uitkeringslasten per hogeschool worden berekend conform een verdeelsleutel (afhankelijk van het aantal studenten per hbo-instelling en het totaal aantal landelijke studenten). De verplichting is contant gemaakt tegen 2% (2015: 2%).

Voorziening ambtsjubilea

Deze voorziening is bestemd voor toekomstige lasten uit hoofde van ambtsjubilea gedurende het dienstverband van de medewerkers. De verplichting is contant gemaakt tegen 2% (2015: 2%).

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening is bestemd voor de verwachte loonkosten van personeel dat langdurig ziek is en daardoor niet in staat is om werkzaamheden te verrichten. Deze voorziening is conform voorafgaand jaar dynamisch bepaald op basis van rekenregels, aangezien vanuit privacyoogpunt geen inzicht bestaat in individuele casussen. In vergelijking met voorgaand jaar heeft een schattingswijziging plaatsgevonden met betrekking tot de voorziening voor langdurig zieken; de kans dat een zieke medewerker daadwerkelijk twee jaar ziek blijft is op grond van historische data aangepast van 20% naar 15%. Deze schattingswijziging resulteert in een vrijval van € 256.000 in 2016.

Overige personele voorzieningen

Deze voorziening heeft betrekking op toekomstige lasten als gevolg van gespaarde duurzame inzetbaarheidsuren (€ 179.000) en de regeling Werktijdvermindering senioren (€ 994.000). De duurzame inzetbaarheidsregeling geeft medewerkers het recht om een aantal uren per collegejaar in te zetten voor duurzame inzetbaarheid; deze uren kunnen onder bepaalde voorwaarden gespaard worden. Het gespaarde aantal uren is gebaseerd op een registratie van gedane spaaraanvragen door medewerkers. De regeling Werktijdvermindering senioren geeft medewerkers de mogelijkheid om vanaf een bepaalde leeftijd tegen voor de medewerker gunstige financiële voorwaarden minder te werken. De voorziening omvat een reservering voor alle medewerkers die per balansdatum gebruikmaken van deze regeling en een inschatting voor de instroom in deze regeling in de komende vijf jaar.

Voorziening latente belastingen

De berekening van de latente belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen zijn gevormd voor de mogelijke financiële gevolgen van claims van derden.

8. KORTLOPENDE SCHULDEN (X 1.000)

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Onderhanden projecten	13.436	14.205
Crediteuren	6.436	5.488
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	8.506	7.528
Omzetbelasting	968	268
Vennootschapsbelasting	-	88
Schulden ter zake pensioenen	1.978	1.884
Schulden aan ministerie van OCW	442	290
Aflossingsverplichting	-	2.450
Overige kortlopende schulden	1.982	1.712
Overlopende passiva:		
- Vakantiegeld	5.777	5.085
- Vakantiedagen	1.496	1.254
- Vooruitontvangen collegegelden	20.349	18.795
- Overig	6.229	6.279
Totaal kortlopende schulden	67.599	65.326

Voor een specificatie van de doelsubsidies die onder de schulden aan het ministerie van OCW zijn opgenomen, wordt verwezen naar Model G dat in bijlage 3 is opgenomen. De schulden hebben alle een looptijd korter dan een jaar.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Ten aanzien van renovaties is Stichting Avans de volgende meerjarige financiële verplichting aangegaan:

	Aangegane verplichting	Ontvangen facturen	Resterende verplichting
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Verbouwing OWB215 in 's-Hertogenbosch	23.761	16.261	7.500
Verbouwing Quadrium in Breda	7.856	6.113	1.743
Verbouwing Stationsplein in 's-Hertogenbosch	5.680	4.577	1.103
Terreinaanpassing Lovensdijkstraat in Breda	1.464	1.348	116
	38.761	28.299	10.462

Stichting Avans heeft de volgende huurcontracten afgesloten:

- Avans Hogeschool B.V. heeft een huurcontract gesloten voor de locatie Heerbaan 14-40 in Breda. Deze overeenkomst met een looptijd van tien jaar is aangegaan per 1 juli 2010. De huurprijs inclusief btw bedraagt € 54.000 per maand.
- Stichting Avans heeft een huurcontract gesloten voor de locatie Hervenplein in 's-Hertogenbosch. Deze overeenkomst met een looptijd van tien jaar en twee maanden is aangegaan per 1 augustus 2011. In het contract zijn twee mogelijkheden tot tussentijdse beëindiging opgenomen. Het contract kan na vijf jaar en twee maanden en na acht jaar en twee maanden opgezegd worden met inachtneming van een opzegtermijn van negen maanden. De huurprijs bedraagt € 899.000 per jaar. De huurprijs is exclusief btw. De aan de verhuurder te betalen btw-compensatie bedraagt 4% van de jaarhuur en is van toepassing gedurende de gehele looptijd van de huurovereenkomst. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd. Het betreft een huurcontract met recht tot koop.
- Stichting Avans heeft een huurcontract afgesloten met Bress voor het pand aan de Nieuwe Inslag 99 in Breda. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van tien jaar, ingaande op 1 september 2012. De overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd per 1 september 2022 tot 1 september 2027 tenzij Stichting Avans vóór 1 september 2026 schriftelijk heeft aangegeven de overeenkomst niet te verlengen. De huurprijs bedraagt € 174.000 per jaar en geldt voor de huurperiode van tien jaar. Over de huur is geen btw verschuldigd.
- Stichting Avans heeft een huurcontract gesloten voor de locatie Bijster in Breda. Deze overeenkomst met een looptijd van tien jaar en twee maanden is aangegaan per 1 juli 2013. De huurprijs bedraagt € 305.000 per jaar. De huurprijs is exclusief btw. De aan de verhuurder te betalen btw-compensatie bedraagt 7% van de jaarhuur en is van toepassing gedurende de gehele looptijd van de huurovereenkomst. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd.
- Stichting Avans heeft een huurcontract gesloten voor de locatie Hooge Donken in 's-Hertogenbosch. Deze overeenkomst met een looptijd van vijf jaar en twee maanden is aangegaan per 1 mei 2014. De huurprijs bedraagt € 200.000 per jaar. Over de huurprijs is geen btw verschuldigd. De aan de verhuurder te betalen btw-compensatie bedraagt 4% van de huurprijs. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd. De overeenkomst kan vervolgens worden voortgezet voor aansluitende perioden van telkens vijf jaar.
- Stichting Avans heeft een huurcontract afgesloten voor de tijdelijke huisvesting aan de Hogeschoollaan in Breda. Deze overeenkomst met een looptijd van drie jaar is aangegaan per 22 mei 2013. De opdrachtgever is bevoegd om de overeenkomst tweemaal met een periode van één jaar te verlengen. De huurprijs inclusief btw bedraagt € 362.000 per jaar.
- Stichting Avans heeft een huurcontract voor de tijdelijke huisvesting aan de Onderwijsboulevard in 's-Hertogenbosch verlengd tot en met 1 augustus 2017. De verschuldigde huur bedraagt € 118.000 per jaar.
- Stichting Avans heeft een huurcontract gesloten

met een looptijd van 3 jaar voor het PAT-gebouw aan de Sportweg 15 in Tilburg ingaande per 1 september 2015. Indien het huurcontract niet wordt opgezegd wordt de overeenkomst voortgezet voor een periode van 3 jaar. De aanvangshuurprijs bedraagt € 126.000. Over de huurprijs is geen btw verschuldigd. De aan de verhuurder te betalen btw-compensatie bedraagt 4% van de huurprijs. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd.

- Stichting Avans heeft een huurcontract gesloten met een looptijd van 10 jaar en 2 maanden voor het pand aan de Stationsplein 50 in 's-Hertogenbosch ingaande per 1 juni 2016. Indien het huurcontract niet wordt opgezegd wordt de overeenkomst voortgezet voor aansluitende perioden van 5 jaar. De aanvangshuurprijs bedraagt € 574.000. Over de huurprijs is geen btw verschuldigd. De aan de verhuurder te betalen btw-compensatie bedraagt 4% van de huurprijs. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd.
- Stichting Avans heeft een huurcontract gesloten met een looptijd van 3 jaar en 6 maanden voor het EKP-gebouw aan de Parallelweg 21-24 in 's-Hertogenbosch ingaande per 1 januari 2017. Indien het huurcontract niet wordt opgezegd wordt de overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 6 maanden. De aanvangshuurprijs bedraagt € 443.000. Over de huurprijs is geen btw verschuldigd. De aan de verhuurder te betalen btw-compensatie bedraagt 5% van de huurprijs. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Stichting Avans heeft (onderhouds)contracten afgesloten met de volgende bedrijven inclusief bijbehorende bedragen:

	x € 1.000
CSU	5.000
Surf Market	790
KPN	559
Surfnet	407
Spie	410

De looptijd van de langdurige verplichtingen kan als volgt verdeeld worden:

< 1 jaar	4.666	
1-5 jaar	2.500	Dit betreft het contract met CSU dat een looptijd heeft t/m 31-12-2018

Stichting Avans heeft de volgende bankgaranties afgegeven:

- De bankgarantie die is afgegeven ten behoeve van Bouwfonds Office Value Fund N.V. te Hoevelaken bedraagt € 234.000.
- De bankgarantie die is afgegeven ten behoeve van Summa Vastgoed B.V. te Terneuzen bedraagt € 88.000.
- De bankgarantie die is afgegeven ten behoeve van Stationslocaties O.G.C.V. te Utrecht bedraagt € 222.000.
- Avans Hogeschool B.V. heeft ten gunste van Stichting Heerborgh en Heerborgh Vastgoed C.V. een garantie van € 150.000 afgegeven.

Voor de btw geldt een fiscale eenheid tussen de volgende rechtspersonen:

- Stichting Avans
- Avans Contractactiviteiten B.V.
- Avans Hogeschool B.V.
- Avans Hogeschool MB B.V.
- Avans Hogeschool PRL B.V.
- Instituut Scire B.V.

Uit dien hoofde zijn bovenstaande rechtspersonen hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars omzetbelastingsschulden en voor de omzetbelasting die de fiscale eenheid verschuldigd is.

Er lopen diverse geschillen/claims jegens en door Stichting Avans. Hoewel het niet mogelijk is de uitkomst van deze geschillen/claims te voorspellen, is het College van Bestuur van mening – op grond van de informatie die thans beschikbaar is en na raadpleging van de interne jurist – dat het onwaarschijnlijk is dat de uitkomsten hiervan materieel nadelige gevolgen zullen hebben voor de financiële positie van Stichting Avans.

In de cao is de regeling Werktijdvermindering senioren opgenomen. Werknemers kunnen, onder diverse voorwaarden, aanspraak maken op werktijdvermindering. Dit is een regeling met opbouw van rechten die de hogeschool verplicht bij gebruikmaking een deel van deze werktijdvermindering te financieren. Er is een voorziening gevormd voor alle medewerkers die per balansdatum gebruikmaken van deze regeling en de potentiële instroom van medewerkers in de komende vijf jaar. Momenteel bestaat onvoldoende zicht op de deelnamekansen van medewerkers over een tijdspanne van meer dan vijf jaar. Derhalve kan hiervoor geen betrouwbare schatting van de omvang van de verplichting gemaakt worden en is hiervoor geen voorziening getroffen.

NIET IN BALANS OPGENOMEN RECHTEN

Er is geen sprake van niet in de balans opgenomen rechten.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Code activiteiten:

- 1 = contractactiviteiten
- 2 = contractonderzoek
- 3 = onroerende zaken
- 4 = overig

Voor de consolidatiecriteria wordt verwezen naar de algemene toelichting.

MEERDERHEIDSDEELNEMINGEN (X 1.000)

Naam en zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2016	Exploitatie-saldo 2016	Omzet 2016
		€	€	€
Avans Contractactiviteiten B.V., Breda (100%)	4	8.446	749	17.515
Totaal		8.446	749	17.515

Doelstelling:

Het verkrijgen, beheren en vervreemden van aandelen, winstbewijzen, oprichtersbewijzen en dergelijke in Nederlandse en buitenlandse ondernemingen, tot zover deze in verband staan met het onderwijs en onderzoek.

Bestuurders/directieleden:

Dr. D.C. Zijderveld MPA

JOINT VENTURE (X 1.000)

Naam en zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2016	Exploitatie-saldo 2016	Omzet 2016
		€	€	€
Stichting Juridische Hogeschool Avans-Fontys Tilburg (deze cijfers worden voor 50% in de consolidatie betrokken)	4	173	-148	8.482
Totaal		173	-148	8.482

Doelstelling:

Het exploiteren en verzorgen van de bacheloropleiding HBO-Rechten.

Bestuurders/directieleden:

Dr. D.C. Zijderveld MPA (Stichting Avans)
 Dr. J. Ravensbergen (Stichting Avans)
 Drs. E.C. Meijer (Fontys Hogescholen)
 Dr. J. Welmers (Fontys Hogescholen)
 Mr. S. Laseur-Eelman (onafhankelijke externe voorzitter)

Gegevens Fontys Hogescholen:

Rachelsmolen 1
 5611 MA Eindhoven

In het kader van de verslaggevingsrichtlijnen zijn onderstaand de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht van de joint venture opgenomen.

BALANS STICHTING JURIDISCHE HOGESCHOOL AVANS-FONTYS 2016 (X 1.000)

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Vlottende activa		
Vorderingen	67	51
Liquide middelen	1.640	1.488
Totaal vlottende activa	1.707	1.540
Totaal activa	1.707	1.540
PASSIVA	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Eigen vermogen	173	321
Voorzieningen	530	200
Kortlopende schulden	1.004	1.018
Totaal passiva	1.707	1.540

STAAT VAN BATEN EN LASTEN STICHTING JURIDISCHE HOGESCHOOL AVANS-FONTYS 2016 (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Baten	€	€	€
Bijdragen Avans en Fontys	8.187	8.143	7.817
Overige baten	296	130	107
Totaal baten	8.483	8.273	7.924
Lasten			
Personele lasten	8.116	7.743	7.643
Overige instellingslasten	516	532	433
Totaal lasten	8.632	8.275	8.076
Saldo baten en lasten	-149	-2	-152
Saldo financiële baten en lasten	1	5	8
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-148	3	-144

KASSTROOMOVERZICHT STICHTING JURIDISCHE HOGESCHOOL AVANS-FONTYS 2016 (X 1.000)

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat	-148		-144	
Afschrijvingen	-		-	
Mutaties voorzieningen	330		21	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-16		-27	
- Kortlopende schulden	-14		-24	
		152		-174
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		-	
		-		-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden		-		-
Mutatie liquide middelen		152		-174
Beginstand liquide middelen	1.488		1.662	
Mutaties liquide middelen	152		-174	
Eindstand liquide middelen		1.640		1.488

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

9. RIJKSBIJDRAGE OCW (X 1.000)

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2016	2016	2015
	€	€	€
Normatieve rijksbijdrage OCW	161.351	163.430	157.458
Normatieve rijksbijdrage OCW vergoeding kapitaallasten	13.622	13.622	13.327
Rijksbijdrage Ontwerp & Ontwikkeling	4.457	4.357	4.302
Overige subsidies OCW	950	378	370
Totaal rijksbijdragen OCW	180.380	181.787	175.457

10. COLLEGE GELDEN (X 1.000)

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2016	2016	2015
	€	€	€
Collegegelden Avans Hogeschool	56.139	55.649	54.747
Gerestitueerde collegegelden	-3.923	-4.229	-4.071
Totaal collegegelden	52.216	51.420	50.676

11. BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN (X 1.000)

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2016	2016	2015
	€	€	€
Contractonderwijs Avans Hogeschool B.V.	2.837	2.926	3.285
Cursusgelden Avans Hogeschool B.V.	13.731	14.583	14.185
Contractonderwijs Avans Hogeschool	4	73	147
Cursusgelden Avans Hogeschool	1.080	868	1.033
Totaal contractonderwijs en cursusgelden	17.652	18.450	18.650
Mutatie onderhanden werk Avans Hogeschool B.V.	601	-	-315
Totaal mutatie onderhanden werk	601	-	-315
Totaal baten werk in opdracht van derden	18.253	18.450	18.335

12. OVERIGE BATEN (X 1.000)

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2016	2016	2015
	€	€	€
Verhuur onroerende zaken	239	7	24
Detachering personeel	855	456	1.043
Subsidies van derden, schenking en sponsoring	3.223	3.122	2.474
Studentenvoorzieningen	1.648	1.597	1.619
Restauratieve voorzieningen	32	30	41
Uitkeringen sociale verzekeringen	1.019	134	1.028
Overige baten	2.114	1.579	3.353
Totaal overige baten	9.130	6.925	9.582

Onder de subsidies van derden, schenking en sponsoring is een bedrag van € 968.000 (2015: € 873.000) opgenomen voor subsidieprojecten opgenomen in de FSR-tabel (bijlage 2).

De overige baten zijn hoger dan begroot, doordat deze post relatief conservatief wordt begroot (met name detacheringsofbrengsten, uitkeringen sociale verzekeringen en overige baten).

13. PERSONELE LASTEN (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Lonen en salarissen	140.204	140.368	125.732
Sociale lasten	16.872	15.084	14.578
Pensioenpremies	16.570	16.504	15.843
Overige personele lasten:			
- Dotatie voorziening wettelijk wachtgeld	2.363	800	1.464
- Dotatie voorziening bovenwettelijk wachtgeld	1.021	200	525
- Dotatie voorziening collectief wachtgeld	2	-	14
- Dotatie vrijval voorziening ambtsjubilea	391	80	272
- Dotatie voorziening langdurig zieken	535	60	23
- Dotatie/vrijval overige personele voorzieningen	103	-	1.669
- Uitzendkrachten, declaranten, gastdocenten, e.d.	15.276	11.664	9.952
- Overige	5.566	8.461	7.267
Totaal personele lasten	198.903	193.221	177.339

De personele lasten zijn hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds verklaard doordat de cao-hbo 2014-2016 heeft geleid tot een hogere (incidentele en structurele) salarisstijging dan ingeschat ten tijde van het begrotingsproces. Anderzijds blijken de dotaties aan de personele voorzieningen te laag ingeschat in de begroting, hetgeen mede wordt verklaard door een grote instroom van wachtgeldgevallen in de laatste maanden van 2016. In 2015 is de overige personele voorziening geheel gevormd, in 2016 is enkel de jaarmutatie opgenomen.

Aantal fte's

Het gemiddeld aantal fte's (allen werkzaam in Nederland) in dienst bij Stichting Avans in 2016, laat de volgende ontwikkeling zien:

	2016 fte's	2015 fte's
Personeel primair proces	1.373	1.284
Personeel management	91	79
Personeel bedrijfsvoering	708	665
Stagiairs	48	34
Personeel gelieerde ondernemingen	176	179
Totaal aantal fte's (fulltime equivalent)	2.396	2.241

14. AFSCHRIJVINGSKOSTEN (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Gebouwen en terreinvoorzieningen	10.588	10.307	9.824
Inventaris	8.609	8.530	7.057
Vrijval egalisatierekening subsidies gebouwen	-75	-76	-76
Totaal afschrijvingen	19.122	18.761	16.805

15. HUISVESTINGSLASTEN (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Huur	3.115	3.122	2.832
Onderhoudslasten	2.021	1.874	2.250
Energie en water	2.013	1.772	1.752
Wettelijke lasten	654	701	650
Schoonmaaklasten	3.409	3.250	3.135
Overige huisvestingslasten	470	414	534
Totaal huisvestingslasten	11.682	11.133	11.153

16. OVERIGE INSTELLINGSLASTEN (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Inventaris en apparatuur	2.454	2.092	2.324
Administratie- en beheerslasten	15.300	12.355	11.787
Reis- en verblijfslasten	3.055	1.870	2.447
Onderwijslasten	10.972	10.656	9.825
Studentenvoorzieningen	2.760	2.188	2.474
Overige beheerslasten	946	727	1.704
Totaal instellingslasten	35.487	29.888	30.561

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria en (fiscale) advisering onder de administratie- en beheerskosten verantwoord:

	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
	€	€
Controle van de jaarrekeningen	123	118
Andere controlewerkzaamheden	53	54
Fiscale advisering en verzorgen van aangiftes	226	84
Andere niet-controlediensten	63	2
	465	258

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de instelling en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en onafhankelijke accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2016, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

17. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Rentebaten	248	286	452
Rentelasten	-23	-22	-137
Totaal financiële baten en lasten	225	264	315

18. VENNOOTSCHAPSBELASTING

De vennootschapsbelastingplicht heeft betrekking op de deelneming Avans Contractactiviteiten B.V. en haar dochtermaatschappij. Het gehanteerde nominale tarief is 20%/25% en het effectieve tarief is 24,3%. Het verschil tussen het nominale en het effectieve tarief wordt met name verklaard door de fiscaal lagere afschrijving op materiële vaste activa.

ENKELVOUDIGE BALANS 2016 (X 1.000)

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Terreinen en terreinvoorzieningen	15.990		14.473	
Nieuwbouw in aanbouw	9.604		2.882	
Gebouwen	122.910		111.855	
Inventaris	27.085		21.917	
		175.589		151.127
Financiële vaste activa				
Deelnemingen (19)	8.532		7.857	
Verstekte leningen (2)	548		604	
Waarborgstellingen (2)	248		223	
		9.328		8.684
Totaal vaste activa		184.917		159.811
Vlottende activa				
Voorraden (3)		45		42
Vorderingen (4)				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		833	
Debiteuren	1.328		792	
Vorderingen op verbonden partijen	339		313	
Vorderingen op studenten	467		354	
Overige vorderingen	22		35	
Overlopende activa	3.856		3.673	
		6.012		6.000
Liquide middelen (5)		65.707		91.908
Totaal vlottende activa		71.764		97.950
Totaal activa		256.681		257.761

PASSIVA	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Eigen vermogen (20)				
Algemene reserve	59.399		93.541	
Bestemmingsreserve	135.108		106.196	
		194.507		199.737
Voorzieningen (7)				
Wettelijke wachtgelden	4.680		3.762	
Bovenwettelijke wachtgelden	2.890		2.206	
Collectief wachtgeld	37		64	
Ambtsjubilea	1.229		974	
Langdurig zieken	839		932	
Overige personele voorzieningen	1.081		1.650	
Overige voorzieningen	-		200	
		10.756		9.788
Kortlopende schulden (8)				
Crediteuren	6.202		4.883	
Schuld aan Avans Hogeschool B.V.	163		100	
Schuld aan MB B.V.	38		49	
Schuld Juridische Hogeschool Avans-Fontys	24		12	
Schulden aan ministerie van OCW	450		290	
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	7.928		6.969	
Omzetbelasting	884		217	
Schulden ter zake pensioenen	1.869		1.780	
Aflossingsverplichting	0		2.450	
Overige kortlopende schulden	608		640	
Overlopende passiva	33.252		30.846	
		51.418		48.236
Totaal passiva		256.681		257.761

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016 (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen OCW (9)	180.380	181.787	175.457
Collegegelden (10)	52.216	51.420	50.676
Baten werk in opdracht van derden (11)	1.084	941	1.180
Overige baten (12)	8.202	6.386	7.169
Totaal baten	241.882	240.534	234.482
Lasten			
Personele lasten (21)	183.530	177.537	162.677
Afschrijvingen (14)	18.985	18.581	16.659
Huisvestingslasten (15)	10.950	10.414	9.082
Overige instellingslasten (16)	34.340	29.172	29.594
Totaal lasten	247.805	235.704	218.012
Saldo baten en lasten	-5.923	4.830	16.470
Saldo financiële baten en lasten	18	-4	27
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-5.905	4.826	16.497
Resultaat deelnemingen	675	764	1.493
Resultaat	-5.230	5.590	17.990

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (X 1.000)

19. DEELNEMINGEN

De mutaties van de deelnemingen zijn in het volgende schema samengevat.

	Mutaties				
	Boekwaarde	Investerings	Overige mutaties	Resultaat	Boekwaarde
	01-01-2016	2016	2016	2016	31-12-2016
	€	€	€	€	€
Avans Contractactiviteiten B.V., Breda (100%)	7.697	-	-	749	8.446
Juridische Hogeschool Avans-Fontys, Tilburg (50%)	160			-74	86
Totale deelnemingen	7.857	-	-	675	8.532

20. EIGEN VERMOGEN (X 1.000)

	Mutaties			
	Stand	Overige mutaties	Resultaat	Stand
	01-01-2016	2016	2016	31-12-2016
	€	€	€	€
Algemene reserve (publiek)	85.298	-28.912	-5.979	50.407
Algemene reserve (privaat)	8.243	-	749	8.992
Bestemmingsreserves:				
- Financiële risico's	45.209	35.251	-	80.460
- Vernieuwing	20.352	536	-	20.888
- Ambitieplan	26.400	-5.400	-	21.000
- Ontwerp & Ontwikkeling	14.235	-1.475	-	12.760
Totaal eigen vermogen	199.737	-	-5.230	194.507

Toelichting op de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve financiële risico's is gevormd voor de afdekking van mogelijke risico's. De bestemmingsreserve dekt enkel risico's welke voldoen aan de volgende kaders: het betreffen Avans-brede risico's en niet zozeer risico's welke enkel voor individuele bedrijfsonderdelen gelden; de risico's hebben een minimale omvang van € 1,0 mln. en de risico's richten zich niet direct op het niet voldoen aan wet- en/of regelgeving (boetes en terugvorderingen).

De bestemmingsreserve vernieuwing is gevormd voor het uitvoeren van vernieuwingsprojecten op het gebied van onderwijs en onderwijs-ondersteunende activiteiten in de breedste zin van het woord.

De bestemmingsreserve Ambitieplan is gevormd voor de implementatie van het Ambitieplan.

De bestemmingsreserve Ontwerp & Ontwikkeling is gevormd voor het uitvoeren van onderzoeks-activiteiten (waaronder lectoraten).

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT VAN STICHTING AVANS

Het College van Bestuur is voornemens om het resultaat ad € 5,230 mln. als volgt te bestemmen.

	x € 1.000
Ten laste van de algemene reserve (publiek)	-5.979
Ten gunste van de algemene reserve (privaat)	749
	-5.230

Totstandkoming resultaatbestemming:

De toevoeging aan de algemene reserve privaats betreft, conform voorgaande jaren, het resultaat van de 100%-deelneming in Avans Contract-activiteiten B.V.

Het resterende deel van het resultaat wordt ten laste gebracht van de algemene reserve publiek. De bovenstaande voorgenomen bestemming van het resultaat is als zodanig verwerkt in de balans per 31 december 2016.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Voor de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen van Avans Hogeschool wordt verwezen naar de niet in de balans opgenomen

rechten en verplichtingen zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde balans. De rechten en verplichtingen voor Avans Hogeschool B.V. zijn enkelvoudig uiteraard niet van toepassing.

21. PERSONELE LASTEN (X 1.000)

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Lonen en salarissen (incl. sociale lasten en pensioenlasten)	162.885	162.204	145.771
Overige personele lasten	20.645	15.333	16.906
	183.530	177.537	162.677

Aantal fte's

Het aantal fte's (allen werkzaam in Nederland) in dienst bij Stichting Avans per jaareinde, laat de volgende ontwikkeling zien:

	2016	2015
	fte's	fte's
Personeel primair proces	1.373	1.284
Personeel management	91	79
Personeel bedrijfsvoering	708	665
Stagiairs	48	34
Totaal aantal fte's (fulltime equivalent)	2.220	2.062

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de dertiende maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	P.L.A. Rüpp	M.M.J. Kamsma	D.C. Zijderveld	J. van Ravensbergen	F.J.M. van Kalmthout
Funciegegevens	voorzitter CvB	vicevoorzitter CvB	lid CvB	lid CvB	directeur Strategische staf
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1-31-12	1/1-10/10	1/1-31/12	1/12-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee	ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	echte	echte	echte	echte	echte
Individueel WNT-maximum	179.000	155.543	179.000	14.917	179.000
Beloning	183.219	172.395	172.847	13.540	163.796
Belastbare onkostenvergoedingen ¹	300	233	4.927	25	300
Beloningen betaalbaar op termijn	16.251	12.586	15.993	1.350	15.700
<i>Subtotaal</i>	<i>199.770</i>	<i>185.214</i>	<i>193.767</i>	<i>14.915</i>	<i>179.796</i>
-/onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	199.770	185.214	193.767	14.915	179.796
Verplichte motivering indien overschrijding	Overschrijding is toegestaan i.v.m. overgangsrecht WNT	Overschrijding is toegestaan i.v.m. overgangsrecht WNT	Overschrijding is toegestaan i.v.m. overgangsrecht WNT	N.v.t.	Overschrijding is toegestaan i.v.m. overgangsrecht WNT

¹ Het verschil in belastbare onkostenvergoedingen ten opzichte van de overige CvB-leden wordt geheel verklaard door de fiscale bijtelling van de beschikbaar gestelde leaseauto.

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

GEGEVENS 2015

1a Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.
Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	P.L.A. Rüpp	M.M.J. Kamsma	D.C. Zijdeveld	F.J.M. van Kalmthout
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 -31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris? ¹	nee	nee	nee	ja
Beloning	181.931	182.466	165.579	160.259
Belastbare onkostenvergoedingen ²	300	300	11.952	1.172
Beloningen betaalbaar op termijn	17.424	16.889	16.377	16.522
Totaal bezoldiging 2015	199.655	199.655	193.908	177.953
Individueel WNT-maximum	178.000	178.000	178.000	178.000

¹ De heer van Kalmthout is per 1 juni 2013 een gewezen topfunctionaris

² Het verschil in belastbare onkostenvergoedingen ten opzichte van de overige CvB-leden wordt geheel verklaard door de fiscale bijtelling van de beschikbaar gestelde leaseauto.

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling
(uiterlijk maand 12)

Aantal kalendermaanden waarin
functievervulling vóór 2016

Aantal kalendermaanden waarin
functievervulling in 2016

Aantal uren functievervulling in 2016

Individueel WNT-maximum

Maximum uurtarief

Uitgekeerde bezoldiging in 2016 (t/m
maand 12)

Bezoldiging per uur

-/onverschuldigd betaald bedrag

Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0
---------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Verplichte motivering indien overschrijding

¹ De heer van Kalmthout is per 1 juni 2013 een gewezen topfunctionaris

² Het verschil in belastbare onkostenvergoedingen ten opzichte van de overige CvB-leden wordt geheel verklaard door de fiscale bijtelling van de beschikbaar gestelde leaseauto.

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	R.L. Vreeman	E.R. Muller	C.A.M. Mouwen	P.M. Langenbach	W.A. van der Meeren	P. Struik
Funcie- gegevens	voorzitter RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT
Aanvang en einde functie- vervulling in 2016	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Individueel WNT-maxi- mum	26.850	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Beloning	17.800	13.350	13.350	13.350	13.350	13.350
Belastbare onkosten- vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>17.800</i>	<i>13.350</i>	<i>13.350</i>	<i>13.350</i>	<i>13.350</i>	<i>13.350</i>
-/-onverschul- digd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	17.800	13.350	13.350	13.350	13.350	13.350
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

Gegevens 2015

bedragen x € 1	R.L. Vreeman	E.R. Muller	C.A.M. Mouwen	P.M. Langenbach	W.A. van der Meeren	P. Struik
Aanvang en einde functie- vervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/11	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	17.800	13.350	13.350	13.350	13.350	13.350
Belastbare onkosten- vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	17.800	13.350	13.350	13.350	13.350	13.350

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

2 UITKERINGEN WEGENS BEËINDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING

bedragen x € 1

Functie(s) gedurende dienstverband

Omvang dienstverband (in fte)

Jaar waarin dienstverband is beëindigd

Individueel WNT-maximum ontslaguitkering

Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband

-/- onverschuldigd deel

Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	0	0	0
---	---	---	---

Waarvan betaald in 2016

Verplichte motivering indien overschrijding

VERANTWOORDING WET NORMERING TOPINKOMENS 2016

3 OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

3a Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

bedragen x € 1

Aanvang en einde functievulling in 2016	1-1/30-9
---	----------

Omvang dienstverband (in fte)	0,4
-------------------------------	-----

WNT-drempelbedrag bezoldiging

Beloning

Belastbare onkostenvergoedingen

Beloningen betaalbaar op termijn

Totaal bezoldiging

Verplichte motivering

WNT-drempelbedrag ontslaguitkering	71.200
---	---------------

Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	112.000
---	---------

Waarvan betaald in 2016	112.000
-------------------------	---------

Verplichte motivering indien overschrijding	Conform vaststellingsovereenkomst waarbij het recht op bovenwettelijke en aansluitende werkloosheidsuitkering en transitievergoeding zijn afgekocht.
---	--

Voorgaande functie	Lector
--------------------	--------

Gegevens 2015

Functie(s) in 2015

Aanvang en einde functievulling in 2015

Omvang dienstverband 2015 (in fte)

Beloning

Belastbare onkostenvergoedingen

Beloningen betaalbaar op termijn

Totaal bezoldiging in 2015	0	0	0
----------------------------	---	---	---

OVERIGE GEGEVENS

Stichting Avans (www.avans.nl)
Prof. Cobbenhagenlaan 13
5037 DA Tilburg
Avans Hogeschool brinnummer 07GR

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Avans

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Avans te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Avans op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Avans, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam
T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

*PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op te leveren aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 5,2 miljoen. De materialiteit is gebaseerd 2% van de totale baten. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 7,0 miljoen. Deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3 Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016. In deze paragraaf van het accountantsprotocol zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 232.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen, die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Stichting Avans staat aan het hoofd van een groep van organisaties. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van Stichting Avans.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen Stichting Avans en Avans Hogeschool B.V.. Bij deze onderdelen is een controle van de volledige financiële informatie uitgevoerd omdat deze individueel een significante omvang hebben.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van deze werkzaamheden de volgende dekking over onderstaande jaarrekeningposten verkregen:

Opbrengsten	100%
Balanstotaal	100%

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professioneel oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat, conform 2015, er geen kernpunten aanwezig zijn om te benoemen in deze verklaring. Dit hebben wij ook gecommuniceerd met het college van bestuur en de raad van toezicht.

Benoeming

Wij zijn door de raad van toezicht op 4 juni 2014 benoemd als accountant van Stichting Avans vanaf de controle van het boekjaar 2014 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag bestaande uit:
 - Avans in het kort;
 - Organogram Avans;
 - Waardecreatiemodel;
 - Voorwoord;
 - Interview Paul Rüpp;
 - 1. Onderwijs
 - 2. Onderzoek
 - 3. Valorisatie
 - 4. Avans duurzaam
 - 5. Mensen van Avans
 - 6. Medezeggenschapsraad (AMR)
 - 7. Bestuur en governance
 - 8. Financiën
- de overige gegevens;
- bijlage;
- colofon.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van

bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 10 mei 2017
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. Th.A.J.C. Snepvangers RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

BIJLAGE 1

AANVULLENDE INFORMATIE NAAR AANLEIDING VAN DE NOTITIE HELDERHEID

Nr.	Naam academie/dienst	Uitbesteding [1]	Investeren van publieke middelen in private activiteiten [2]	Uitwisselingsovereenkomsten [3]	Bekostiging van maatwerktrajecten [4]	Inschrijving eigen personeel [5]
11	AKV	N.v.t.	De cursussen gegeven op de Zaterdagacademie zijn financieel ondergebracht bij Avans+. De bij AKV gemaakte onkosten worden gefactureerd aan Avans+ (personele lasten € 45.368 en € 5.694,35 materiële lasten).	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
12	APO	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
14	AB&I	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
17	All	N.v.t.	N.v.t.	Aan het EPS-project hebben 5 Avans-studenten en 15 buitenlandse studenten deelgenomen.	N.v.t.	N.v.t.
18	ATGM	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
19	AGZ	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
20	ASB	N.v.t.	N.v.t.	ASB heeft in 2009 een samenwerkingsconvenant gesloten met de Hacettepe University in Ankara Turkije dat onder andere voorziet in een uitwisseling van studenten voor stage of afstuderen. In 2016 is er geen gebruikgemaakt van de uitwisselingsmogelijkheid.	N.v.t.	1 medewerker volgt een dt-opleiding binnen AVD.
21	AMBM	N.v.t.	N.v.t.	Met gesloten beurs hebben de volgende uitwisselingen plaatsgevonden met partnerscholen: EUFH Bruhl Duitsland (uitgaand 4), Lahti University Finland (uitgaand 5, inkomend 2), EDEM Valencia Spanje (uitgaand 7, inkomend 6), Manchester Metropolitan University Verenigd Koninkrijk (uitgaand 1, inkomend 1), CUNEF Madrid Spanje (uitgaand 2), Université d'Aix Marseille Frankrijk (inkomend 1), University College of Southeast Norway Noorwegen (uitgaand 3), Hutech University Ho Chi Minh City Vietnam (uitgaand 2), Vern Zagreb Kroatië (uitgaand 3), University of Borås Zweden (uitgaand 1). In 2016 zijn geen buitenlandse studenten ingestroomd, afkomstig van niet-partnerscholen. In 2016 hebben 5 AMBM-studenten tijdens de minorperiode gestudeerd aan niet-partnerscholen (Udayana University Bali Indonesië 2, RMIT University Melbourne Australië 2, Deakin University Melbourne Australië). Het collegegeld is door de student zelf betaald.	N.v.t.	N.v.t.
23	AAFMM	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
25	AFM	N.v.t.	N.v.t.	AFM heeft dit jaar een Erasmus-raamwerkcontract afgesloten met Finland HAMK. Er is enkel docentuitwisseling geweest.	N.v.t.	N.v.t.
26	AVD	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
27	JHS	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Nr.	Naam academie/dienst	Uitbesteding [1]	Investeren van publieke middelen in private activiteiten [2]	Uitwisselingsovereenkomsten [3]	Bekostiging van maatwerktrajecten [4]	Inschrijving eigen personeel [5]
28	ASIS	N.v.t.	N.v.t.	Dubbeldiplomaprogramma met Frankrijk (Neoma Management School): studenten studeren eerste 2 jaar aan thuisinstelling en laatste 2 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma. Per september 2010 is er ook een mogelijkheid voor studenten om in het eerste jaar aan de partnerinstelling te starten: Franse studenten in jaar 3 en 4 in NL 82, NL studenten in Fr 27, Franse studenten in jaar 3 en 4 in Fr 8. Dubbeldiplomaprogramma met Duitsland (Fachhochschule Reutlingen): studenten studeren eerste 2 jaar aan thuisinstelling en laatste 2 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma. Per september 2010 is er ook een mogelijkheid voor studenten om in het eerste jaar en het derde jaar aan de partnerinstelling te starten: Duitse studenten in jaar 1, 3 en 4 in NL 20, NL studenten in DU 30, Duitse studenten in jaar 3 en 4 in DU 10. Dubbeldiplomaprogramma met Engeland (Newcastle Business School): studenten studeren eerste 2,5 jaar aan thuisinstelling en laatste 1,5 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma: Engelse studenten in NL 0, ASIS-studenten in UK 13. Dubbeldiplomaprogramma met USA (Western Carolina University en Eastern Kentucky University): studenten studeren eerste 2,5 jaar aan thuisinstelling en laatste 1,5 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma: Amerikaanse studenten in NL 0, ASIS-studenten in USA 6. Dubbeldiplomaprogramma met Hongarije (Budapest Business School): studenten studeren eerste 2,5 jaar aan thuisinstelling en laatste 1,5 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma: Hongaarse studenten in NL 42.	N.v.t.	N.v.t.
28	ASIS	N.v.t.	N.v.t.	Dubbeldiplomaprogramma met Italië (Universita Cattolica del Sacro Cuore): studenten studeren eerste 2 jaar aan thuisinstelling en laatste 2 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma: Italiaanse studenten in NL 28, NL studenten in IT 9. Dubbeldiplomaprogramma met Italië (Universita Cattolica del Sacro Cuore): studenten studeren eerste 2 jaar aan thuisinstelling en laatste 2 jaar aan buitenlandse partnerinstelling. Aan het eind van de 4 jaar krijgen de studenten van beide instellingen een diploma: Italiaanse studenten in NL 28, NL studenten in IT 9.		
	N.v.t.	N.v.t.		Uitwisselingen buiten Europa en dus niet in het kader van Erasmus-programma. Studenten studeren een semester aan een partnerinstelling buiten Europa: inkomend IBMS 17, inkomend IFM 0, uitgaand IBMS 55, uitgaand IFM 1, free-movers IBMS 14.		
30	ASH	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
31	AE&I	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	1 medewerker volgt een dt-opleiding
32	AVB	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
33	AHB	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Nr.	Naam academie/dienst	Uitbesteding [1]	Investeren van publieke middelen in private activiteiten [2]	Uitwisselingsovereenkomsten [3]	Bekostiging van maatwerktrajecten [4]	Inschrijving eigen personeel [5]
34	AMIB	N.v.t.	N.v.t.	De volgende uitwisselingen hebben plaatsgevonden: Unisersité de La Rochelle Frankrijk (inkomend 4) - Sup de Co La Rochelle Frankrijk (inkomend 1) - Université de Savoie Annecy Frankrijk (inkomend 1) - ESPEME Nice Frankrijk (uitgaand 3) - ESC Clermont Ferrand Business School Frankrijk (inkomend 1) - Heci Saint Louis Frankrijk (inkomend 1) - Université de Montpellier IUT Frankrijk (uitgaand 2) - Association Léonard de Vinci Frankrijk (uitgaand 1) Université de Bretagne Occidentale (IUT Quimper) (inkomend 1) - HEIG, Yverdon-les-Bains Zwitserland (inkomend 1) - Salzburg 08 (uitgaand 1) - Fachhochschule Kufstein Tirol, University of Applied Sciences Oostenrijk (uitgaand 2) - Universidad de Cordoba ETEA Spanje (uitgaand 4) - Universidad de Huelva Spanje (uitgaand 6) - Universidad La Laguna Tenerife Spanje (uitgaand 2) - Universidad de Murcia Spanje (uitgaand 2) - Universidad de Sevilla Spanje (inkomend 1, uitgaand 2) - Universidad de Cadiz Spanje (uitgaand 3) - Universidad de Valladolid Spanje (uitgaand 2) - Universidad de Barcelona Spanje (uitgaand 2) - Universidad de San Sebastian Spanje (inkomend 1) - Universidad Rey Juan Carlos Spanje (uitgaand 3) - Universidad Villa Nueva Spanje (uitgaand 1) - Universidad de Pais Vasco Spanje (inkomend 1) - Universidad Loyola Andalucia Spanje (uitgaand 2) - Universidad de Malaga Spanje (inkomend 4, uitgaand 2) - Fachhochschule Fulda Duitsland (inkomend 3) - Fachhochschule Trier Duitsland (uitgaand 2) - Karlshochschule Duitsland (inkomend 2) - Fachhochschule Worms Duitsland (uitgaand 1) - SEAM Seinäjoki Business School Finland (uitgaand 1) - Institute of Technology Tallaght Ierland (uitgaand 4) - Institute of Technology Blanchardstown Ierland (uitgaand 4) - University of the West of Scotland Groot-Brittannië (uitgaand 4).	N.v.t.	N.v.t.
	AMIB			Cracow University of Economics Polen (uitgaand 4) - Helmo University College België (inkomend 2) - Plantijn University College Antwerp België (uitgaand 1) - University of Borås Zweden (inkomend 1) - Bifröst School of Business Borgarnes IJsland (uitgaand 1) - Universidad de Guadalupe Mexico (uitgaand 5) - Universidad ITESO Guadalajara Mexico (uitgaand 2) - Università Carlo Cattaneo (inkomend 1, uitgaand 1) - Konkuk Korea (uitgaand 1).		

Nr.	Naam academie/dienst	Uitbesteding [1]	Investeren van publieke middelen in private activiteiten [2]	Uitwisselingsovereenkomsten [3]	Bekostiging van maatwerktrajecten [4]	Inschrijving eigen personeel [5]
35	AOMI	N.v.t.	N.v.t.	De volgende uitwisselingen hebben plaatsgevonden: Vives University College Kortrijk-Roeselare-Tielt-Torhout België (inkomend 2, uitgaand 2), Helmo University College België (inkomend 3, uitgaand 3) - Ecole Pratique des Hautes Etudes Commerciales België (inkomend 3, uitgaand 3) - Erasmus University College Brussels België (inkomend 4, uitgaand 4) - New Bulgarian University Bulgarije (inkomend 2, uitgaand 2) - Dania Academy of Higher Education Denemarken (inkomend 2, uitgaand 2) - Université de Bretagne Occidentale Frankrijk (inkomend 2, uitgaand 2) - Université Saccoie Mont-Blanc Frankrijk (inkomend 2, uitgaand 2) - Université Paris-Est Ceteil Val-de-Marne UPEC Frankrijk (inkomend 6, uitgaand 6) - Villanueva University Spanje (inkomend 5, uitgaand 5) - Buskerud and Vestfold University College Noorwegen (inkomend 2, uitgaand 2) - Karlstad University Zweden - Juan Carlos Spanje (inkomend 1, uitgaand 1) - Isik University Turkije (inkomend 2, uitgaand 2) - Gediz University Turkije (inkomend 3, uitgaand 3) - EBC Hochschule Duitsland (inkomend 1, uitgaand 1) - Business School Berlijn Duitsland (inkomend 2, uitgaand 2) - Kauno kolegija University of Applied Sciences Litouwen (inkomend 3, uitgaand 3) - Bern University of Applied Sciences Zwitserland (inkomend 2, uitgaand 2) - Haaga Helia University of Applied Science Finland (inkomend 2, uitgaand 2) - lahti University of Applied Sciences Finland (inkomend 30, uitgaand 30) - University College of Enterprise and Administration in Lublin Polen (inkomend 3, uitgaand 3) - Polytechnic institute of Santarém Portugal (inkomend 3, uitgaand 3) - IADE instituto de artes visuais Portugal (inkomend 4, uitgaand 4) - St Pölten University of Applied Sciences Oostenrijk (Avansbreed) - PHF Private University of Applied Sciences Gotting (inkomend 2, uitgaand 2), Institut International du Commerce et du Développement (inkomend 4, uitgaand 4), European School of Advanced Management - American Business School Parijs (inkomend 4, uitgaand 4), University of economics in Katowice (inkomend 2, uitgaand 2), Poznan University of Economics and Business (inkomend 3, uitgaand 3), Universitat de Valencia (inkomend 6, uitgaand 6), Universidad Europea del Atlantico (inkomend 4, uitgaand 4), Universidad de Córdoba (inkomend 4, uitgaand 4), Universidad de Cantabria (inkomend 2, uitgaand 2), Universidad de Valladolid (inkomend 4, uitgaand 2).	N.v.t.	N.v.t.
36	ACUE	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Het maatwerktraject voor de aansluiting van het mbo, met inzet van Avans Hogeschool, is wederom vergoed met € 900, net als in 2015. Er is een maatwerktraject geïnitieerd rond een aansluitingsprogramma voor CMD-opleidingen tussen MBO St. Lucas Boxtel/ Eindhoven en Avans Breda. Het gaat hier om betaling van € 900 voor uren die Avans Breda besteedt aan het lesgeven aan mbo-studenten in een meeloopjaar.	N.v.t.

Nr.	Naam academie/dienst	Uitbesteding [1]	Investeren van publieke middelen in private activiteiten [2]	Uitwisselingsovereenkomsten [3]	Bekostiging van maatwerktrajecten [4]	Inschrijving eigen personeel [5]
	CoE BBE	N.v.t.	Het CoE BBE voert tegen kostendekkend tarief praktijkgericht onderzoek en andere trajecten met betrekking tot de biobased economy uit ten behoeve van derden.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
50	LIC	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
55	AOC	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	1 medewerker volgt de deeltijdopleiding HRM binnen Avans
60	DIF	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
70	DFS	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	2 medewerkers volgen een opleiding binnen Avans.
75	DP&O	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
80	DMCS	N.v.t.	Bijdrage van € 137.000 voor studentensportfaciliteiten bij Bress, UvT en Sportiom.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
90	CvB	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

1 Vermelden aard en omvang van uitbesteding van één of meer delen van één of meer onderwijsprogramma's van in het CROHO geregistreerde opleidingen aan een bekostigde dan wel een private organisatie, onder vermelding van de totaal daaraan verbonden kosten.
2 Aandacht besteden aan de wijze waarop de hogeschool gelden uit de rijksbijdrage aanwendt voor private activiteiten.
3 Vermelden van de uitwisselingsovereenkomst(en) die de hogeschool heeft met één of meerdere buitenlandse instellingen met opgave van het aantal Nederlandse en buitenlandse studenten dat hier gebruik van maakte.
4 Vermelden voor welke bedrijven of organisaties door de hogeschool maatwerktrajecten zijn georganiseerd en hoeveel studenten daarbij betrokken zijn.

BIJLAGE 2

FSR-TABEL

Kostendrager	Subsidieverstrekker en eventueel uitvoerder	Omschrijving	Projectnummer subsidiegever of kenmerk beschikking met datum	Totaal project-budget (€)	Subsidie (maximale subsidie €)	Looptijd		Bestedingen		Voorschot	Status	
						Begin	Einde	Stand 1-1-2016 (€)	Mutaties 2016 (€)	Stand 31-12-2016 (€)	Stand 31-12-2016 (€)	
121140	Ministerie van OCW (Pabo)	Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	74154	1.700.000	1.700.000	01-09-09		1.066.666	166.667	1.233.333	1.250.000	lopend
188331	Stichting Innovatie Alliantie (ATGM)	Diagrams	PRO-4-17	207.925	154.986	01-09-13	01-09-17	182.666	33.383	216.049	119.607	lopend
188332	Stichting Innovatie Alliantie (ATGM)	LC-MS/MS-methoden voor klinisch-chemische laboratoria	2013-15-2P	437.765	299.634	01-02-14	30-04-16	301.785	54.616	356.401	269.175	vaststellen
438111	Stichting Innovatie Alliantie (ESB)	Circulaire metaalketens	PROVA.CE.01.004	41.770	20.000	15-12-15	30-06-16	1.782	27.683	29.465	17.750	vaststellen
438112	Stichting innovatie Alliantie (ESB)	Circulaire metaalketens straatmeubilairbranche	CE.01.019	38.920	20.000	17-05-16	16-05-17	0	4.433	4.433	20.000	lopend
438113	Stichting innovatie Alliantie (ESB)	Hoger op de Ladder	RAAK.MKB04.028	473.328	234.117	01-09-16	31-08-18	0	20.231	20.231	46.823	lopend
438114	Stichting innovatie Alliantie (ESB)	Circulaire Bodemketens	CE.01.046	31.655	20.000	01-08-16	31-07-17	0	2.782	2.782	20.000	lopend
438612	Stichting innovatie Alliantie (ESB)	Partnerschap voor circulaire economie	CE.01.047	41.631	20.000	01-09-16	31-08-17	0	10.742	10.742	20.000	lopend
448113	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Netwerken voor groei 'Spectrale conversie folies'	NVG-18-2011-19-17M	14.900	14.900	01-01-16	01-03-17	0	412	412	14.900	lopend
448211	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	TexEnergie	2014-01-71PRO	309.886	210.280	01-09-15	31-08-19	6.398	116.266	122.664	41.945	lopend
448214	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Kristallijne Zonnecellen	2015-03-20M	21.820	10.910	02-05-16	30-04-18	0	439	439	0	lopend
448215	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	SEPAC	RAAK.MKB04.007	808.692	299.860	01-09-16	31-08-18	0	24.011	24.011	59.972	lopend
448413	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Medical Robotics	PRO-3-26	302.272	231.600	01-04-12	31-07-17	173.378	56.141	229.519	111.879	lopend
448416	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Netwerken voor groei 'Systems engineering voor MKB-bedrijven'	NVG-19-2011-19-16M	15.000	15.000	01-09-15	01-09-16	5.390	5.147	10.537	15.000	vaststellen
448417	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Smart Vision UAV	2014-01-31M	33.750	16.250	01-09-14	31-08-16	15.932	14.982	30.914	6.501	vaststellen
448418	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Binpicking	2014-01-06M	101.787	66.162	01-02-15	31-01-18	18.100	48.184	66.284	27.389	lopend
448420	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	(G)een moer aan	2015-03-25M	80.015	66.013	01-04-16	01-04-18	0	1.391	1.391	0	lopend
468140	Stichting Innovatie Alliantie (ECS)	Resourceful ageing	SVB RTD 14577	134.450	99.026	01-06-16	31-01-18	0	31.264	31.264	19.845	lopend
477601	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Biocomposieten voor bouwkundige/ civiele toepassingen	2014-01-11M	601.373	296.936	01-10-14	28-02-17	122.602	232.212	354.814	122.260	lopend
477625	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Functionele stabiliteit van biopolymeren	PRO-3-01	1.056.510	699.545	01-04-12	01-04-16	312.086	52.483	364.569	119.323	vaststellen
477635	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Waardevol Ui	CE.01.014	37.668	20.000	01-09-16	31-08-17	0	11.612	11.612	20.000	lopend
477636	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Pyrolyse Olie	CE.01.015	30.035	19.955	17-05-16	16-05-17	0	15.652	15.652	19.955	lopend
477637	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Biobased Biofloculants	CE.01.018	37.623	19.959	01-09-16	31-08-17	0	2.008	2.008	19.959	lopend
477642	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Biokleur	RAAK.MKB04.014	551.465	274.567	01-11-16	31-10-18	0	1.897	1.897	54.913	lopend
477643	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Trichome Biorefinery	TOFF.HBO01.033	53.844	39.844	01-08-16	01-02-17	0	14.584	14.584	34.844	lopend
477644	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang PHA op reststromen	CE.01.039	31.238	20.000	01-08-16	30-06-17	0	8.927	8.927	20.000	lopend
477645	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Upcycling VGI folie 3	CE.01.042	31.160	20.000	01-08-16	30-06-17	0	9.224	9.224	20.000	lopend
477646	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Upcycling VGI plaat 2	CE.01.043	31.160	20.000	01-08-16	30-06-17	0	11.385	11.385	20.000	lopend
477647	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Upcycling VGI gietvloer	CE.01.044	31.140	20.000	01-08-16	30-06-17	0	9.528	9.528	20.000	lopend
477650	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Bioloakaal	CE.01.050	30.020	20.000	01-10-16	30-09-17	0	219	219	20.000	lopend
477651	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Mycelium Thermisch	CE.01.051	30.000	19.800	01-12-16	30-11-17	0	7.520	7.520	19.800	lopend
477652	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Mycelium Mechanisch	CE.01.052	30.000	19.800	01-12-16	30-11-17	0	8.869	8.869	19.800	lopend
477653	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Mycelium Water	CE.01.053	30.000	19.800	01-12-16	30-11-17	0	5.820	5.820	19.800	lopend
498829	Stichting Innovatie Alliantie (EV)	Gezond seksueel gedrag in de residentiële jeugdzorg	PRO-4-11	1.017.506	698.860	01-03-13	30-04-17	260.954	123.642	384.596	281.262	lopend

Voor de in de volgende tabel opgenomen subsidieprojecten geldt dat Avans Hogeschool optreedt als penvoerder; het bedrag opgenomen als voorschot per 31-12-2016 kan als volgt worden gespecificeerd. Voor de overige projecten geldt dat

Avans Hogeschool optreedt als deelnemer; het bedrag opgenomen als voorschot per 31-12-2016 betreft in dat geval het ontvangen voorschot van de penvoerder.

FSR-TABEL

Kostendrager	Subsidieverstreker en eventueel uitvoerder	Omschrijving	Projectnummer subsidiegever of kenmerk beschikking met datum	Ontvangen voorschot van subsidieverstreker	Verrichte betalingen aan project-deelnemers	Voorschot
				Stand 31-12-2016 (€)	Stand 31-12-2016 (€)	Stand 31-12-2016 (€)
188332	Stichting Innovatie Alliantie (ATGM)	LC-MS/MS-methoden voor klinisch-chemische laboratoria	2013-15-2P	299.634	30459	269.175
438111	Stichting Innovatie Alliantie (ESB)	Circulaire metaalketens	PROVA.CE.01.004	20.000	2.250	17.750
438112	Stichting Innovatie Alliantie (ESB)	Circulaire metaalketens straatmeubilair	CE.01.019	20.000	0	20.000
438113	Stichting Innovatie Alliantie (ESB)	Hoger op de Ladder	RAAK.MKB04.028	46.823	0	46.823
438114	Stichting Innovatie Alliantie (ESB)	Circulaire bodemketens	CE.01.046	20.000	0	20.000
448113	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Netwerken voor groei 'Spectrale conversie folies'	NVG-18-2011-19-17M	14.900	0	14.900
448215	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	SEPAC	RAAK.MKB04.007	59.972	0	59.972
448416	Stichting Innovatie Alliantie (EDI)	Netwerken voor groei 'Systems engineering voor MKB-bedrijven'	NVG-19-2011-19-16M	15.000	0	15.000
477601	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Biocomposieten voor bouwkundige/civiele toepassingen	2014-01-11M	208.765	86.505	122.260
477625	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Functionele stabiliteit van biopolymeren	PRO-3-01	699.545	580.222	119.323
477635	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Waardevol Ui	CE.01.014	20.000	0	20.000
477636	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Pyrolyse Olie	CE.01.015	19.955	0	19.955
477637	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Biobased Biofloculants	CE.01.018	19.959	0	19.959
477642	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Biokleur	RAAK.MKB04.014	54.913	0	54.913
477643	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Trichome Biorefinery	TOFF.HBO01.033	39.844	5.000	34.844
477644	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang PHA op reststromen	CE.01.039	20.000	0	20.000
477645	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Upcycling VGI folie 3	CE.01.042	20.000	0	20.000
477646	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Upcycling VGI plaat 2	CE.01.043	20.000	0	20.000
477647	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Upcycling VGI gietvloer	CE.01.044	20.000	0	20.000
477650	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Bioloakaal	CE.01.050	20.000	0	20.000
477651	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Mycelium Thermisch	CE.01.051	19.800	0	19.800
477652	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Mycelium Mechanisch	CE.01.052	19.800	0	19.800
477653	Stichting Innovatie Alliantie (CoE)	Kiem Vang Mycelium Water	CE.01.053	19.800	0	19.800
498829	Stichting Innovatie Alliantie (EV)	Gezond seksueel gedrag in de residentiële jeugdzorg	PRO-4-11	698.860	417.598	281.262

Algemeen

In deze verantwoording zijn alleen de subsidies opgenomen waarbij in de subsidievoorwaarden is vereist dat verantwoording via de FSR dient plaats te vinden. In deze verantwoording zijn geen niet-gecorrigeerde fouten opgenomen.

Gehanteerde grondslagen – projecten Stichting Innovatie Alliantie

Alle projecten waarbij in de overeenkomst is vermeld dat de verantwoording moet plaatsvinden in de FSR tabel zijn bovenstaand opgenomen. Dit betreft projecten waarbij Avans Hogeschool penvoerder of

uitvoerder is. De FSR-verantwoording richt zich enkel op de eigen bestedingen van Avans Hogeschool. De gehanteerde kostengrondslagen zijn in overeenstemming met de subsidieregeling van Stichting Innovatie Alliantie, waarbij een opslagpercentage voor overheadkosten wordt gehanteerd over de directe personeelslasten én de overige lasten, zoals materialen en reiskosten, direct aan de projecten zijn gerelateerd.

Gehanteerde grondslagen – project ministerie van OCW

Alle projecten waarbij in de voorwaarden is vermeld dat de verantwoording moet plaatsvinden in de FSR-tabel zijn bovenstaand opgenomen. Dit betreft een project waarbij Avans Hogeschool uitvoerder is en de hoogte van de subsidie afhankelijk is van het aantal studenten dat voldoet aan de gestelde voorwaarden. Voor de opgegeven studenten geldt dat deze voldoen aan de gestelde voorwaarden ten aanzien van de inschrijving en de opbouw van het door hen gevolgde curriculum.

BIJLAGE 3

MODEL G – VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE

G1-B Subsidie zonder verrekeningsclausule, uitgebreid gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing k€	Ontvangen t/m vorig verslagjaar k€	Lasten t/m vorig verslagjaar k€	Stand begin verslagjaar k€	Ontvangen in verslagjaar k€	Lasten in verslagjaar k€	Stand ultimo verslagjaar k€	Prestatie afgerond?
Lerarenbeurs	643958-1	8/20/2014	350	331	325	6	0	0	6	nee
Lerarenbeurs	707748-1	9/21/2015	406	406	122	284	0	284	0	ja
Lerarenbeurs	775676-1	9/20/2016	464	0	0	0	464	155	309	nee
			1.220	737	447	290	464	439	315	

G2

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing k€	Ontvangen t/m vorig verslagjaar k€	Lasten t/m vorig verslagjaar k€	Stand begin verslagjaar k€	Ontvangen in verslagjaar k€	Lasten in verslagjaar k€	Stand ultimo verslagjaar k€	Prestatie afgerond?
Flexibel hoger onderwijs voor volwassenen	875862	2/4/2016	2.674			0	646	519	127	nee

CONTACT

Avans Hogeschool
Professor Cobbenhagenlaan 13
5037 DA Tilburg
088 - 525 75 00

COLOFON

Dit is een uitgave van Avans Hogeschool.

Teksten

College van Bestuur, Diensteenheid Financiën en
Studentenadministratie en Diensteenheid Marketing,
Communicatie en Studentenzaken, Avans Hogeschool.

Beeld

Bob van der Vlist, Chris Bonis Fotografie,
Beeldhouwers, Tessa Spaaij, Wim de Leeuw.

Coördinatie

Expertisecentrum Sustainable Business, Diensteenheid
Marketing, Communicatie en Studentenzaken,
Diensteenheid Financiën en Studentenadministratie,
Avans Hogeschool.

Ontwerp

L'eau.

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming
van de uitgever worden overgenomen.